

Aruba, 14 maart 2010

Tico Croes goes back to the future

ORANJESTAD — Windmolens, zonne-energie, een bloeiende medische industrie en een financiële balans waarvan zelfs de Wall Street Journal staat te kijken: de AVP-partijleider ziet het al helemaal voor zich. Een Aruba waar jaarlijks per huishouding 36.000 dollar wordt verdiend, een Aruba dat kunstenaars, wetenschappers en sporters van wereldformaat voortbrengt, een Aruba waar toeristen nog altijd in grote getale naar toetrekken, niet alleen vanwege haar vreedelievendheid en saamhorigheid, maar ook vanwege de geringe mate van criminaliteit.

De AVP-man verhaalde zijn visie afgelopen dinsdag tijdens een speech bij het Genootschap-Aruba in Den Haag. Geïnspireerd door de bioscoopfilm 'Back to the Future' liet hij zijn fantasie te loop gaan en ontvouwde een blauwdruk voor de toekomst van Aruba. Hij besloot met de woorden, ontleend aan de Franse dichter Antoine De Saint: "het is niet onze taak de toekomst te voorzien, echter wij moeten haar vormgeven." Hieronder volgt een verkorte versie van zijn speech.

Tico Croes: "Het is het jaar 2010; ik ben door het Genootschap Nederland-Aruba gevraagd om te spreken over de veranderingen die Aruba in de afgelopen tien jaar heeft doorgemaakt. Terwijl ik aan mijn werktafel zit om mijn gedachten te ordenen en enkele hoofdlijnen voor mijn toespraak neer te pen- nen, word ik overweldigd door de veranderingen, groot zowel klein, welke Aruba in de afgelopen jaren heeft doorgemaakt.

Het is inmiddels twee jaar geleden dat de regering van Aruba en het parlement hun zetel hebben verplaatst van Oranjestad naar Pos Chiquito. Wanneer ik uit het raam van mijn kantoor kijk en het vredige landschap van Pos Chiquito aanschouw, kan ik mij de chaotische verkeersdrukte op de LG Smith Boulevard voor het oude Bestuurskantoor nauwelijks voor de geest halen."

"Natuurlijk maakt de regering bij officiële ontvangsten nog gebruik van het prachtige gerestaureerde Arends gebouw in Oranjestad; maar Playa heeft ook de nodige veranderingen ondergaan. Met haar bredere toegangs- wegen en ruimere parkeer- faciliteit in de binnenstad, is de knellende verkeersituatie opgelost en is het centrum met al haar winkels, boetiekjes, restaurants en bioscopen een ware trekpleister geworden, voor de bevolking alsook voor onze bezoekers uit het buitenland.

Het nieuwe regeringscentrum draait in haar geheel op zonne-energie. Dit voorbeeld van de overheid wordt in particuliere bouwprojecten veelvuldig toegepast. Het gebruik van zonne-energie heeft de behoefte aan olie als energiebron aanzienlijk teruggebracht en zijn elektriciteitsrekeningen eveneens significant lager.

Een andere groeiende trend is het toepassen van wind-energie, afkomstig van de windmolenvelden aan het noordoostelijk deel van het eiland, de kuststreek dat zich uitstrekt van de grot van Quaidikiri tot aan de Boca te Rincon. Deze nieuwe vorm van energiewinning en -gebruik heeft bijgedragen tot een afname van de kosten van elektriciteit en tegelijkertijd de milieuvriendelijkheid teruggedrongen. Een bijzondere bijkomstigheid, is dat de windmolenvelden in de loop van de tijd op zich een toeristische trekpleister zijn geworden."

"Sprekende over toeristische attracties, doet mij deugd twee in het oog springende veranderingen te kunnen melden. Ten eerste heeft San Nicolas zich ontwikkeld tot een topbestemming voor bezoekers van ons eiland. Met zijn restaurants, cafés en kunstgaleries, bezaaid tussen gebouwen met gevels opgetrokken in Caribische architectuur, is San Nicolas voor de toeristen een 'must' geworden.

Als tweede vernoem ik de Parke Nacional Arikok, die na het bezoek van de heer Ruud Lunnens, voorzitter

van het Wereld Natuurfonds in september 2000, op de lijst is geplaatst van beschermde wereldparken. Het is opmerkelijk dat het Aruba is gelukt het toerisme zodanig om te bouwen dat naast de zee, zon, strand- en koopformule, nu ook San Nicolas en Parke Nacional Arikok zowel qua tijds- als geldbesteding hoog scoren bij de toeristen.

Het panorama van Aruba is ook fundamenteel veranderd, nu op de wegen bijna uitsluitend elektrische auto's rijden. Volgend jaar loopt het vijfjarig afbouwprogramma af, waarbij de overheid het gebruik van auto's met benzine- of dieselmotoren verbiedt en voorschrijft dat vervoermiddelen op het eiland, gebruik dienen te maken van schone energie.

De regering volgt in deze het voorbeeld van de Europese Unie en past de richtlijnen van de Verenigde Naties toe voor wat betreft het gebruik van alternatieve energie. Aruba loopt in deze ontwikkeling voorop; het is het eerste land van zowel het Caribische Gebied als in Zuid Amerika, om het gebruik van elektrische vervoersmiddelen wettelijk voor te schrijven."

"Nadat het imago van Aruba in de internationale financiële wereld volledig is hersteld, door de transparante en solide opzet van de Free Zone Aruba, heeft de FZA daarmede ook de basis gelegd voor de ontwikkeling van Aruba als financieel centrum in de regio. Inmiddels is een van de producten die FZA in haar pakket voert, het aanbod van technische bijstand en -expertise, op het gebied van het bestrijden van het witwassen van geld en het besturen van vrije zones. Er is bij vrije zones in de regio grote vraag naar Arubaanse expertise; zelfs vrije zones op het Amerikaanse vaste land hebben gebruik gemaakt van onze ervaring om hun vrije zone operaties op een hoger peil te brengen."

"Volgende maand ga ik naar de bul-uitreiking van mijn zoon in Nederland. Hij behaalt een doctoraal aan de Universiteit van Twente. Een groot deel van zijn studie heeft hij via het internet kunnen volgen. Vele Arubaanse studenten hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt, om via internet te studeren aan zowel Nederlandse als gerenommeerde Amerikaanse universiteiten. Het aantal Arubaanse studenten dat aan buitenlandse universiteiten studeert, zowel als het aantal dat succesvol zijn studie voltooit, is in de laatste jaren verveelvoudigd. In een enquête waarin navraag wordt gedaan naar wat de studenten zien als aanleiding voor deze gunstige ontwikkeling en hun toegenomen zelfvertrouwen en succes, verwijzen de meeste respondenten naar het feit dat zij al vanaf het eerste jaar van het algemeen voortgezet onderwijs, de beschikking hebben gehad over een computer, als een van de belangrijkste factoren."

"Met enig genoegen denk ik terug aan de heftige debatten in de Staten van Aruba, elf jaar geleden in 1999, toen de oppositie vierkant tegen het project was, om de zesdeklassers die overgingen naar het volgende studiejaar, onder bepaalde voorwaarden een computer te schenken. Gelukkig heeft de oppositie het project niet kunnen tegenhouden en zijn wij dat jaar ertoe overgegaan om alle jongeren die de basisschool met succes voltooiden, een computer ter be-

schikking te stellen voor eigen gebruik thuis. De ironie van het leven is dat nu, elf jaar later, Juancito Oduber, de jonge grondlegger en CEO van Divi Software Systems, die een van de rijzende sterren is onder de Silicon Valley high tech bedrijven, ook zijn succes toeschrijft aan het feit dat hij op vroege leeftijd bloot is gesteld aan het gebruik en de kennis van computers door het project van de Arubaanse regering."

"Op weg naar huis ga ik even bij mijn moeder langs. Zij is herstellende van een operatie, welke zij vorige week in het Dr. Horacio Oduber Hospitaal onderging. De operatie werd uitgevoerd door een Arubaanse chirurg, met assistentie van een chirurg die in Houston, via de internet de operatie volgde. Hoewel Aruba zich ondertussen ontwikkelt heeft tot een regionaal medisch centrum waar allerlei medische ingrepen plaatsvinden, door wereldvermaarde medische specialisten, onderhoudt de medische discipline in geval van zeer specialistische ingrepen intensief contact met collega's in Nederland en de Verenigde Staten. Het is tegenwoordig overigens relatief goedkoop en eenvoudig om met tele-medicare via het internet eventuele hiaten in de zorg op te vullen. Aruba wordt aan vermogende buitenlandse patiënten als medisch hersteloord aanbevolen, om het prettige klimaat en de vreedzaamheid, die herstel bevorderen."

"Mijn moeder woont nog steeds in haar eigen huis; dit is mogelijk dankzij de thuiszorg voor bejaarden, die haar dagelijks bezoeken. De thuiszorg voor bejaarden is een voorziening waarvoor alle bejaarde burgers zich kunnen inschrijven en die het hun mogelijk maakt om zo lang zij dat willen en kunnen, in hun eigen natuurlijke omgeving en buurt te blijven wonen. De zorg verleent op dagelijkse basis de noodzakelijke hulp, afhankelijk van de behoefte van de bejaarde.

De thuiszorgcentra zijn in alle wijken gevestigd en maken daar waar mogelijk, gebruik van deskundigen en

vrijwilligers uit de buurt zelf. Dit is de kern van het oorspronkelijk idee dat wij twaalf jaar geleden ontwikkelden, het Plan di Barrio; daarbij gaat het erom dat de buurt, de kern moet worden van het denken, de organisatie en het leven op Aruba. Dit en soortgelijke nova op het gebied van de sociale voorzieningen, heeft belangrijk bijgedragen tot de verbetering van de kwaliteit van het leven."

"In the Wall Street Journal van vandaag staat een artikel over Aruba waarin wordt bericht, dat de regering erin is geslaagd om op de internationale kapitaalmarkt waardepapieren uit te geven. Het artikel heeft als kop: 'Aruba: more than just beautiful beaches; a beautiful balance sheet.' Het is voor het eerst dat Aruba waardepapieren in eigen beheer uit-

geeft en gebaseerd op de eigen kredietwaardigheid en zonder garantie van de Nederlandse regering. De waardepapieren hebben als rating AAA en zijn als zodanig uniek, in de zin dat het in de regio nog niet is voorgekomen dat een land eigen waardepapieren uitgeeft en zeker niet met een dermate hoge rating.

Aan het einde van de negentiger jaren kregen wij van een toentertijd bekende Rating Agent te horen, dat onze overheidsfinanciën op een solide basis gestoeld was, maar dat wij als land, door de instabiliteit van de handelsbalans, geen AAA rating konden krijgen."

"Verder geeft het artikel de relevante gegevens over Aruba weer; onder andere dat de totale populatie rond de 120.000 ligt, bestaande

uit 52 verschillende nationaliteiten die door een succesvol integratiebeleid zich hebben geassimileerd in de cultuur van het land. De Arubaanse samenleving valt op door haar saamhorigheid en vreedelievendheid, waarbij criminaliteit bij een dergelijke diversiviteit comparatief minimaal is gebleven. Het artikel vermeldt ook dat de economie in de afgelopen tien jaar is verdubbeld, dat Aruba de op vier na omvangrijkste economie in de regio is en dat het per capita inkomen van Aruba 36.000 Amerikaanse dollars bedraagt."

"Het artikel beschrijft het proces dat Aruba heeft doorgevoerd om van Nederlandse kolonie over te gaan tot een gelijkwaardige partner in het Koninkrijk der Nederlanden, die financieel op eigen benen staat. In het artikel wordt niet alleen Aruba geprezen, maar wordt ook Nederland lof toegezwaaid, voor de unieke wijze waarop het in samenwerking met Aruba aan dit zo belangrijke proces vorm heeft gegeven. Ik denk onwillekeurig terug aan 'good old' Barend Biesheuvel; ik zal hem een kopie van dit artikel opsturen, met een briefje om hem nogmaals te bedanken dat hij toen, zoveel jaar geleden, zich bereidt heeft getoond om Aruba te helpen bij het nemen van deze historische stap. Zijn inzet is van onschatbare waarde geweest. Trouwens; mijn kameraad en vriend van weleer, Henry, zal zo trots als een pauw zijn, wanneer hij het artikel leest."

"De schrijver van het artikel noemt ook een aantal Arubanen die in het buitenland belangrijke successen boeken, zoals Michael Chung, die senior wetenschapper is bij de NASA n Cape Kennedy, waar hij werkt aan de voorbereiding van een bemande missie naar Mars. Zo wordt ook vermeldt dat Aruba per capita meer spelers heeft in de Major League Baseball van de Verenigde Staten dan welk ander land ter wereld."

"Toerisme is anno 2010's werelds grootste industrie en er bestaat geen twijfel meer over de vraag of het toerisme de motor kan zijn voor de economie van een land. The

Wall Street Journal vermeldt dat het Aruba gelukt is om meer dan twee decennia een van de top toeristische bestemmingen te blijven."

"Volgende week reis ik naar New York City; daar woon ik op Broadway de premiere van een nieuwe musical bij, die geschreven is door twee Arubanen; een choreograaf en een dichter/gitarist. De musical heet 'The palace of Peacock', en speelt zich af op een Caribisch eiland dat zich spiegelt aan de wereld en dat al het mogelijke doet om haar natuurlijke- en ontwikkelingsgrenzen te overstijgen, echter zonder haar eigenheid, culturele- en sociale waarden en normen te verliezen. In deze musical worden een reeks nieuwe songs gelanceerd, maar ook zijn voor een aantal gouden Arubaanse en Caribische liederen nieuwe arrangementen geschreven. Zo verneem ik, hebben ze ook het oude lied 'The chicken is in the car and the car won't go', gedramatiseerd. Ik ben zeer benieuwd!"

"Na New York City reis ik naar Washington DC, daar breng ik een bezoek aan de Philips Gallery, een museum voor moderne kunst, waar een expositie van Caribische moderne kunst wordt geopend onder de naam 'Caribbean Sunshine'. Daar zullen werken van zeven top Arubaanse kunstenaars hangen, een belangrijk gebeuren voor Aruba in de hoofdstad van de wereld. Dit cultureel gebeuren vloeit voort uit een relatie die wij ongeveer twaalf jaar geleden zijn aangegaan en die nu zijn vruchten afwerpt. Zo, ik heb nu aardig wat ideeën voor mijn inleiding over de veranderingen die er in Aruba hebben plaatsgevonden in de afgelopen tien jaar sinds maart 2000. Ik laat het uitschrijven voor wanneer ik uit Washington terugkeer."

"De werkdag is voorbij en het is tijd om mij te voegen bij mijn vrouw en vrienden om te genieten van een heerlijke Cuba Libre of een koude Balashi, op een van de terrassen aan de waterkant. Dat zijn nou zaken die niet veranderd zijn in de afgelopen tien jaar; hopelijk veranderen ze nooit."